

Bilag 5.2

November 2024

Til: Repræsentantskabet – møde den 24. november

Kontakt: Mikkel Havelund - mh@dn.dk, Bente Bækgaard - bente@dn.dk & Søren Dawe - smd@dn.dk

Danmarks

Naturfredningsforening

Hovedbestyrelsens sammensætning

Sagens Kerne

Repræsentantskabet skal tage stilling til, om man ønsker at bevare den nuværende model for sammensætning af DN's hovedbestyrelse. Eller om man ønsker at debatten i foreningen om hovedbestyrelsens sammensætning fortsættes, og at der prioriteres ressourcer til at udvikle konkrete forslag til en anden model for sammensætning af hovedbestyrelsen, som repræsentantskabet kan tage stilling til.

Den nuværende model for sammensætning af DN's hovedbestyrelse er:

- Præsident og vicepræsident valgt af repræsentantskabets midte. Valget gælder for 3 år.
- 6 øvrige medlemmer valgt af repræsentantskabets midte. Valget gælder for 3 år, således at 2 medlemmer er på valg hvert år.
- Formændene for de faglige udvalg [som vælges af repræsentantskabet].

Et flertal i hovedbestyrelsen anbefaler at den nuværende model for sammensætning af DN's hovedbestyrelse bevares, og at der dermed ikke afsættes mere tid og ressourcer på at udvikle en ny model for hovedbestyrelsens sammensætning. Det er flertallets vurdering, at den nuværende model grundlæggende fungerer godt, og sikrer en balance mellem forskellige hensyn til lokal repræsentation og faglig repræsentation, og at der på baggrund af det seneste års debat ikke er grundlag for at tro, at der kan opnås bred tilslutning til en ny model, der fortsat sikrer, at både lokale og faglige perspektiver sikres repræsentation.

Et mindretal i hovedbestyrelsen anbefaler at repræsentantskabet vedtager, at der i organisationen og med afsæt i Organisationsudvalgets anbefaling, skal arbejdes videre med sammensætningen af HB, og hvem der har stemmeret i HB. Den påbegyndte proces bør afsluttes med at repræsentantskabet tager stilling til en eller flere modeller som alternativ til den nuværende model. Det er mindretallets vurdering, at den nuværende sammensætning af HB ikke er den mest optimale, hvis HB skal afspejle repræsentantskabets holdninger mellem repræsentantskabets møder og de aktive/medlemmerne i DN.

Baggrund

Spørgsmålet om hvorvidt der er behov for at ændre i hovedbestyrelsens sammensætning har været til debat siden strategiprocessen i 2020-2021 og er blevet diskuteret på bl.a. '[Vores DN](#)', i samråd, i organisationsudvalget og i hovedbestyrelsen. Og i forlængelse heraf hvordan en ny hovedbestyrelse bedst sammensættes for at den politiske ledelse mellem repræsentantskabsmøderne bedst kan sikre eksekvering på DN's strategi, politikker og øvrige repræsentantskabsbeslutninger samt imødegå fremtidige udfordringer og muligheder.

I den oprindelige debat på Vores DN i 2020-2021 blev det foreslået at ændre hovedbestyrelsens sammensætning, så afdelingerne bliver stærkere repræsenteret. Det blev fx konkret foreslået, at de faglige udvalgsformænd ikke automatisk skal være en del af hovedbestyrelsen. Det blev også foreslået, at begrænse antallet af personligt valgte i HB eller sågar helt afskaffe dette begreb, så HB's menige medlemmer kun består af afdelingsrepræsentanter. Det blev også bragt i spil, at DN-ung bør

have mulighed for at udpege en repræsentant til hovedbestyrelsen. Endelig var der også synspunkter om at hovedbestyrelsens medlemmer skulle udpeges fra samrådene for at sikre en ligelig geografisk repræsentation.

Som opsamling på alle de input der kom ifm. strategiprocesen i 2020-2021 (se side 22 [her](#)) besluttede repræsentantskabet i foråret 2021 at Organisationsudvalget frem mod efterårets repræsentantskabsmøde i 2021 skulle udarbejde forslag til vedtægtsændringer. Det daværende organisationsudvalg behandlede emnerne i 2021 med fokus på at foreslå ændringer der understøttede den kommende organisationsstrategi for 2022-2026, og kom frem til at DN's vedtægter kun i begrænset omfang udgjorde en barriere for strategien, og at der var et større behov for at arbejde med foreningens kultur. På efterårets møde i 2021 blev der derfor kun behandlet vedtægtsændringer vedr. 1) tilføje klima til DN's formålsparagraf, 2) ændre studenterafdelinger til ungeafdelinger, og muliggøre afholdelse af digitale REP-møder.

Et nyt Organisationsudvalg har efterfølgende behandlet alle emnerne (på nær DN's navn) og udarbejdet anbefalinger til vedtægtsændringer til hovedbestyrelsen, som så løbende har behandlet dem og fremsat størstedelen af dem til repræsentantskabets beslutning. Konkret ift. hovedbestyrelsens sammensætning anbefalede organisationsudvalget i 2023 følgende:

At der gennemføres en proces for at ændre HB's sammensætning, så de rette kompetencer er til stede i HB for at kunne realisere foreningens strategi:

- Et antal pladser reserveres til afdelinger (ikke geografisk, da valgte skal repræsentere hele foreningen).
- Et antal pladser står åbne for, at repræsentantskabet kan vælge kandidater uden for repræsentantskabet for at sikre relevante kompetencer i HB.
- HB får mulighed for selv at give midlertidig plads til medlemmer uden stemmeret, hvis kompetencer mangler.
- Den eksisterende model med fast plads til tre specifikke faglige udvalg afvikles.
- Valgbarheden til HB udvides til at gælde alle DN's medlemmer, men indstilling til valg kan kun ske af HB eller repræsentantskabet. Herved gives HB adgang til flere kompetencer.
- At høringen af organisationen i forhold til et ændret HB indledes på førstkommande Rep og besluttet i efteråret.
- At der nedsættes et udvalg til at forberede sagen

Det samlede referat fra OU kan læses her: [referat-møde-i-ou 14012023.pdf](#)

Hovedbestyrelsen behandlede efterfølgende organisationsudvalgets anbefaling og nedsatte en 'vedtægtsgruppe' bestående af fire medlemmer fra hovedbestyrelsen og en fra Organisationsudvalget, som skulle formulere de konkrete forslag til vedtægtsændringer herunder på hovedbestyrelsens sammensætning. Vedtægtsgruppen kom ikke frem til en samlet anbefaling til en ny model, men gruppen udviklede primo 2024 forskellige forslag til alternative modeller for HB's sammensætning, som fremgår nederst i dokumentet. Der blev desuden gennemført en høringsproces på Vores DN, hvor modellerne blev præsenteret, og hvor alle aktive kunne komme med deres synspunkter (<https://vores.dn.dk/da-DK/projects/forslag-til-vedtaegtsaendringer-i-2024/1>).

Afsættet for at diskutere HB's sammensætning har været at fastholde det forhold, at der både er behov for lokal repræsentation og stærk faglighed, men også åbne op for andre relevante kompetencer i hovedbestyrelsen, og at det muligvis kunne ske via en ny model, hvor fx valgbarheden blev øget, så der kom et større rekrutteringsgrundlag. Hovedbestyrelsen har senest diskuteret de

forskellige konkrete modeller i løbet af foråret, men uden at nå til enighed omkring nogen af modellerne.

Et flertal i Hovedbestyrelsen besluttede derfor, at spørgsmålet vedr. hovedbestyrelsens sammensætning ikke var modent at fremsætte for Repræsentantskabet på forårets møde, og at der var brug for mere tid til at diskutere spørgsmålet i foreningen.

Derfor var der ifm. lørdagens program på forårets Grønne Landsmøde indlagt en workshop til at diskutere emnet med ca. 35 deltagende. Formålet med workshoppen var at give interesserede mulighed for at debattere emnet mere grundigt, end hvad der er muligt via en digital høring, inden det besluttes, om der er grundlag for at foreslå vedtægtsændringer ift. hovedbestyrelsens sammensætning. Det dominerende synspunkt på workshoppen var at DN's struktur ift. Hovedbestyrelsen og formel adgang til den politiske ledelse generelt fungerer godt. Opsamlingen på workshoppen er vedlagt som bilag 5.3.

Det er mindretallets holdning, at man ikke kan bruge en workshop afholdt sideløbende blandt mange andre tilbud, til beslutningsgrundlag for den politiske ledelse i DN. En workshop kan kun bruges til at styrke diskussioner iblandt den gruppe der deltager, og er derfor ikke repræsentativ, eller kan gives særlig vægt.

Ressourcetræk

Vedtægtsprocessen, der har pågået siden 2021, har medført et stort ressourcestræk i både sekretariatet og ikke mindst blandt aktive og frivillige i bl.a. organisationsudvalget, og hovedbestyrelsens sammensætning er uden sammenligning det vedtægtsmæssige emne, som der er blevet brugt mest tid på at diskutere.

Flertallets holdning i hovedbestyrelsen.

Efter halvandet år med oplæg, research og dialog har det ikke ført til formulering af en ny sammensætningsmodel for hovedbestyrelsen, der er bred opbakning til i hovedbestyrelsen.

Det er flertallets vurdering, at der på baggrund af diskussionen i HB, Vores DN og workshoppen på Det Grønne Landsmøde ikke virker til at være udtrykt et bredt funderet behov for at ændre på den nuværende model, og at der ikke er grundlag for at tro, at der kan opnås bred tilslutning til en ny model, der fortsat sikrer, at både lokale og faglige perspektiver sikres repræsentation. På den baggrund anbefaler et flertal i hovedbestyrelsen, at der ikke bruges flere ressourcer på at arbejde videre med at udvikle en ny model for hovedbestyrelsens sammensætning.

Et fortsat arbejde med vedtægtsændringer ift. hovedbestyrelsens sammensætning vil tage tid og fokus fra andre vigtige organisatoriske opgaver, som fx at arbejde med hvordan vi som forening lykkes med at tiltrække og fastholde flere frivillige og aktive samt vigtige politiske opgaver som kommunalvalg 2025 og implementering af den grønne trepart. Det bemærkes i den forbindelse at af de fem delstrategier (politik, frivillige & aktive, børn, unge og medlemmer), er det delstrategien for frivillige og aktive, der er mest udfordret ift. at nå målsætningerne om markant flere aktive. Det vil derfor være fornuftigt, at Organisationsudvalget og foreningen i øvrigt retter et større fokus mod at tackle udfordringen med at tiltrække og fastholde flere frivillige og aktive.

Mindretallets holdning i hovedbestyrelsen

Mindretallet i Hovedbestyrelsen mener, at den debat som blev sat i gang ved starten af organisationsstrategien ikke er ført til ende med en beslutning fra repræsentantskabet om hvordan vores hovedbestyrelse bedst varetager repræsentantskabets interesser mellem repræsentantskabets møder. Der har gentagne gange blandt de aktive og i repræsentantskabet

været rejst kritik af den nuværende model, hvor de faglige udvalgsformænd indgår i alle HB's beslutninger uanset om det drejer sig om deres faglige kompetenceområde eller drejer sig om budgetter, de aktives forhold, kampagner, valg af revisor, støtten til Skovsgaard osv. Det har været et ofte gentaget synspunkt, at de faglige udvalg er rådgivende for Hovedbestyrelsen og derfor ikke bør have stemmeret i HB. Dette ligger på linje med OUs anbefaling.

Det er mindretallets holdning, at afslutningen af denne helt overordnede debat om den politiske ledelse af foreningen er nødvendig for at repræsentantskabet kan få mulighed for endeligt at tage stilling til den opgave der i 2021 blev delegeret til organisationsudvalget og som på alle andre af organisationsstrategiens drøftelser har ført til en konklusion med de evt. ændringer af vedtægter og forretningsordner, der måtte være behov for. Mindretallet mener desuden, at det med den nuværende sammensætning af Hovedbestyrelsen, med de faglige udvalgsformænd, som en stemmeberettiget del af hovedbestyrelsen, ikke kan forventes at HB kan nå til enighed om ændringer i hovedbestyrelsens sammensætning.

Det er desuden mindretallets vurdering, at det vil være et begrænset ressourcetræk, der er behov for i sekretariatet, da det primært er en debat, der kan ske på samråd og på Vores DN.

Skrivegruppens forslag bør diskuteres i OU og debatteres af de aktive i Samråd og på Vores DN inden de lægges frem af HB til beslutning i Repræsentantskabet.

Eksempler på alternative modeller udarbejdet af skrivegruppen

Skrivegruppen bestod af 4 medlemmer af hovedbestyrelsen og ét medlem af organisationsudvalget og med bistand fra sekretariatet.

Som illustration på mulige overordnede modeller har hovedbestyrelsen drøftet 4 modeller – eller blot at bevare sammensætningen som i dag:

Som i dag + 1	X+Y model	8 + 1 model	4+2+2+1 model
Hovedbestyrelsen består af: - Præsident og vicepræsident Formændene for de faglige udvalg - 6 medlemmer vælges af repræsentantskabets midte - 1 unge-repræsentant (vælges af ungeafdelingerne (Flor))	Hovedbestyrelsen består af: - Præsident og vicepræsident valgt af repræsentantskabets midte. - X medlemmer, der er medlem af en afdelingsbestyrelse [alternativt formand eller næstformand]. - Y øvrige medlemmer, der kan tilføre hovedbestyrelsen særlige faglige kompetencer eller andre kompetencer af væsentlig betydning for foreningen. Valgbare er medlemmer af DN, som indstilles af hovedbestyrelsen eller mindst 10 medlemmer af repræsentantskabet. Formændene for de faglige udvalg.	Hovedbestyrelsen består af: - Præsident og vicepræsident valgt af repræsentantskabets midte. - 8 medlemmer, der er medlem af repræsentantskabet. Valget gælder for 3 år - 1 ungedlem valgt eller indstillet af ungeafdelingerne (Flor) Formændene for de faglige udvalg.	Hovedbestyrelsen består af: - Præsident og vicepræsident - 4 repræsentanter fra Repræsentantskabet (vælges fra afdelinger - ikke personligt valgte) - 2 repræsentanter, som kan indstilles af 10 stillere fra REP (fra hele DN + personligt valgte) - 2 repræsentanter, som kan indstilles af HB (fra hele DN + personligt valgte) - 1 unge-repræsentant (vælges af ungeafdelingerne (Flor)) Formændene for de faglige udvalg.

For alle gælder, at valgperioderne er forskudte, så udskiftningen sker løbende.